

Струка (назив): Пољопривреда и прерада хране				
Занимање (назив): Агропроизвођач				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет				
Модул (наслов): КЊИЖЕВНО НАСЉЕЂЕ ОД АНТИКЕ ДО ПРОСВЈЕТИТЕЉСТВА (32 часа) (Модул је обавезан за други разред)				
Датум:	јуни, 2021. године	Шифра:	Редни број:	04
Сврха :				
Модул је развијен тако да омогући ученицима да разумију и тумаче књижевно дјело.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Знања стечена у основној и средњој школи. Знања стечена у основној школи. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују.				
Циљ:				
Развијање способности код ученика за доживљавање и разумијевање књижевних дјела из српске и свјетске баштине.				
Задаци:				
- Оспособљавање ученика за доживљавање, разумијевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноумјетничких дјела разних жанрова; - Систематично оспособљавање ученика за критичко процјењивање прочитаног текста; - Развијање љубави према културној баштини и потребе да се она његује.				
Теме:				
1. Књижевност старог вијека (антика) 2. Средњовјековна и народна књижевност 3. Хуманизам и ренесанса, барок и класицизам 4. Просвјетитељство				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1.Књижевност старог вијека (антика)</p>	<p>- препозна основна обиљежја културе; - познаје књижевнoисторијско раздобље старог вијека (развој, књ. врсте, тематика, утицаји, естетске одлике, значајна остварења); - препознаје одлике библијског стила, тематско-мотивске структуре, историјски и религијски значај и књ. вриједност Библије.</p>	<p>-повезује знања стечена у првом разреду са новим знањима која се односе на стваралачку улогу мита и епа; -примјењује раније стечена знања из предмета вјеронаука при анализи одломака који се изучавају из Библије;</p>	<p>-посједује свијест о важности културних наслеђа; -умије да анализира књижевно дјело;</p>	<p>Тема 1. Упознати ученике са развојем књижевности старог вијека, књижевним врстама које су се његовале, њиховим одликама, тематиком и књижевним наслеђем тога раздобља. Указати на културни, историјски, религијски и морални утицај и значај Библије. Анализирати дјела из сумерско-вавилонске, хебрејске и хеленске књижевности и указати на њихову културну и књижевну вриједност. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
<p>2.Средњовјековна и народна књижевност</p>	<p>- препозна одлике средњовјековне књижевности и објасни њен значај за српску културу; проширује знања о настанку словенског писма и најстаријим споменицима старословенског језика; препозна књ. врсте и објасни њихов културни и историјски аспект. - уочава основна обиљежја народне (усмене)</p>	<p>-поткрепљује примјерима основне одлике народне књижевности.</p>		<p>Тема 2. Предочити важност српске средњовјековне књижевности, њене одлике, жанровску разноликост (врсте). Анализирати књижевне садржаје ове епохе. Указати на важност српских средњовјековних споменика и историјски контекст развоја српског језика и писма. Анализирати дјела</p>

	књижевности; укаже на значај народне књ. у српској културној историји и формирању националног и културног идентитета.			народног стваралаштва и указати на значај народне књ. у српској културној историји и формирању културног и националног идентитета. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).
3. Хуманизам и ренесанса, барок и класицизам	- уочи значај епохе хуманизма и ренесансе у развоју савремене европске културе; - наведе и објасни друштвено-историјске околности које су утицале на појаву барока -уочи обиљежја класицизма (вријеме, писци, дјела)	-разумије околности које су довеле до културног заокрета у епохи хуманизма и ренесансе; - истакне најважније елементе хуманизма и ренесансе и барокне књ. - препозна одлике комедије карактера и упореди је са осталим врстама комедија.	-посједује лични вриједносни став према тврдичлуку као негативној особини и процјени морални аспект лика; -умије да анализира поједине дијелове комедије који су репрезентативни примјери за комедију карактера;	Тема 3. Упознати ученике са значајем и културним богатством епохе хуманизма и ренесансе. Кроз анализу књ. садржаја указати на важност мотива и стилских одлика овог раздобља. Указати на новитете који су се појавили у односу на претходну епоху. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).
4. Просвјетитељство	- објасни културноисторијске околности које су довеле до Велике сеобе; објасни културне посљедице Велике сеобе; препозна одлике епохе	- истакне универзалне вриједности књ. дјела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима	- умије да образложи Доситејеве критичке ставове и просвјетитељске идеје.	Указати на значај Велике сеобе и културноисторијских прилика које су утицале на стагнарање културног развоја. Указати на филолошки и

	<p>просвјетитељства у европској и српској књижевности; препознаје аутобиографију као књижевно-научну врсту.</p>	<p>живи; - уочава разлику између манифеста и писма; - схвата улогу увођења народног језика у књижевност.</p>	<p>просвјетитељски програм, утицај књижевних праваца, филозофских идеја, значај штампања књига, енциклопедије и просвјетивања народа. Истакнути значај увођења народног језика у књижевност. Анализирајући књижевне садржаје предочити значај просвјетитељског програма Доситеја Обрадовића за српски народ. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
--	---	--	---

Интеграција

Историја. Вјеронаука. Историја књижевности. Историја умјетности.

Литература и извори:

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература;

- Еп о Гилгамешу (одломак);
- Хомер: Илијада (одломак);
- Библија: Стари завјет – Прва књига Мојсијева – Постање; Нови завјет – Страдање и васкрсење Христово; Бесједа на гори;
- Најстарији споменици јужнословенске културе: Слово о писменима, Мирослављево јеванђеље, Повеља Кулина бана;
- Сава Немањић (Свети Сава): Житије Светога Симеона (одломак); Болест и смрт Светога Симеона;
- Усмено предање о Светоме Сави (народне пјесме, приче и легенде – избор);
- Народне лирске пјесме: Виша је гора од горе – народна лирска пјесма;
- Епско-лирске народне пјесме: Хасанагиница, Српске народне пјесме: Диоба Јакшића, Мали Радојица, Српске народне бајке: Златна јабука и девет пауница, Дјевојка бржа од коња;
- Данте Алигијери: Божанствена комедија (одломак из Пакла);
- Франческо Петрарка: Канционијер (избор);

- Ђовани Бокачо: Декамерон (избор новеле);
- Виљем Шекспир: Хамлет (одломак);
- Доситеј Обрадовић: Из живота и прикљученија.
-

Лектира (наставник бира двије од пет понуђених наслова):

- Избор из српске народне поезије
- Виљем Шекспир – Хамлет
- Виљем Шекспир – Ромео и Јулија
- Јован Стерија Поповић – Тврдица
- Ж. Б. Молијер – Тврдица

Напомена: Понуђени извори су приједлози за обраду. Сваком наставнику даје се могућност сопственог избора између понуђених књижевних текстова.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе српског језика. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Предвиђена писмена провјера из овог модула (ТЕСТ).

Струка (назив): Пољопривреда и прерада хране				
Занимање (назив): Агропроизвођач				
Предмет (назив): КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК И МОРФОЛОГИЈА				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет				
Модул (наслов): ЈЕЗИК (20 часова) Модул је обавезан за други разред.				
Датум:	јуни, 2021. године	Шифра:	Редни број: 5.	
Сврха				
Овај модул има за циљ да ученици утврде и прошире знања из области историје српског књижевног језика. Пратећи историјски развој српског језика увидјеће које су то околности утицале на стварање језичке норме и стандардизације језика. Усвајање знања из граматике српскога језика из области морфологије и развијање способности правилног акцентовања ријечи.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Знања стечена у основној школи. Знања стечена у основној и средњој школи. Знања стечена у основној школи. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> – Разумијевање књижевног језика са историјског и садашњег аспекта; – Развијање способности за анализу језичке грађе српског језика; – Разумијевање граматичких категорија, деκлинације и коњугације у оквиру врста ријечи; – Примјењивање граматичких правила у језичкој пракси; 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Развој књижевног језика 2. Именице и именске ријечи 3. Глаголи и непромјенљиве врсте ријечи 				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			

<p>1.Развој књижевног језика</p>	<p>- разумије језик као систем и разликује његове функције; зна основне особине дијалеката српског језика; наведе подјелу штокавског нарјечја екавског и ијекавског изговора; зна основна правила екавског и ијекавског изговора; уочава мјесто српског језика у породици словенских језика; познаје развој књижевног језика, писма и правописа на српском језичком простору;</p>	<p>-препознаје различите говорне варијације (стилске, дијалекатске, социолекатске, жаргонске);</p>	<p>-умије да разликује на конкретним примјерима књижевни (стандардни) језик од дијалекта; зна основне податке о дијалектима српског језика; има правилан став према свом дијалекту и другим дијалектима српског језика и према оба изговора српског књижевног језика (поштује свој и друге дијалекте српског језика и има потребу да чува свој дијалекат; подједнако цијени оба изговора српског књижевног језика</p>	<p>Тема 1. Подсјетити ученике на историјске околности које су довеле до раслојавања језика, стварања нарјечја и изговора. Указати на потребу стандардизације језика и формирања језичке норме. Припремити предавање о подјели штокавског нарјечја екавског и ијекавског изговора. Предочити улогу и мјесто српског језика у породици словенских језика. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
<p>2. Именице и именске ријечи</p>	<p>-наброји врсте ријечи; наброји категорије именица према значењу; објасни лексичко и граматичко значење именице; објасни граматичке категорије рода, броја и падежа</p>	<p>-одређује које граматичке категорије имају промјенљиве врсте ријечи; препозна разлику између природног и граматичког рода именица; -одреди граматичке</p>		<p>Тема 2. Представити подјелу морфема на конкретним примјерима. Припремити текст из књижевног дјела и на примјерима груписати ријечи према врстама и функцији у</p>

	<p>именица; - објасни граматичке категорије рода, броја и падежа придјева; објасни подјелу придјева према значењу; објасни појам компарације придјева и врсте компарације; одреди вид придјева; - разликује врсте замјеница; наведе и објасни све граматичке категорије замјеница; разликује замјенице према служби; - разликује врсте бројева; објасни специфичности основних, збирних и редних бројева; наведе и објасни све граматичке категорије бројева;</p>	<p>катеорије придјева; класификује придјеве према значењу на конкретним примјерима; врши компарацију придјева; уочава разлике у промјени придјева одређеног и неодређеног вида; - препозна у примјерима одговарајућу врсту замјеница; уочава разлику у промјени између именичких и придјевских замјеница и јасно врши њихову промјену; -препознаје у примјерима одговарајућу врсту броја и врши њихову промјену према граматичким категоријама;</p> <p>-у раду на тексту јасно врши подјелу</p>	<p>-разумијевање граматичких категорија, декинације и конјугације у оквиру врста ријечи.</p>	<p>реченици. Објаснити лексичко и граматичко значење ријечи. Објаснити граматичке категорије именица: род, број и падеж. Објаснити промјену придјева неодређеног и одређеног вида, компарацију придјева. Објаснити одређивање замјеница према служби; именичку и замјеничку промјену. На конкретним примјерима објаснити промјену именичких и придјевских замјеница. Објаснити промјену основних, збирних и редних бројева. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
--	---	--	--	--

<p>3. Глаголи и непромјенљиве врсте ријечи</p>	<p>- разликује граматичке категорије глагола; разликује презентску и инфинитивну основу и глаголе према основи; врши подјелу глагола према трајању радње; објасни творбу простих и сложених глаголских облика; објасни творбу облика пасива; -наведе непромјенљиве врсте ријечи; објасни значење и службу непромјенљивих врста ријечи; врши компарацију прилога;</p>	<p>глагола према њиховим граматичким категоријама; препознаје врсте глагола према дужини трајања радње; разликује двовидске глаголе; класификује глаголе према глаголском роду; врши промјену глагола по лицима, времену, броју и начину; - одређује значење и службу прилога, приједлога, узвика, везника и ријечца на конкретним примјерима;</p>	<p>-примјена граматичких правила у језичкој пракси.</p>	<p>Тема 3. Извршити подјелу глагола по значењу и примјерима представити граматичка значења: глаголског вида, рода, лица, времена и начина. Објаснити граматички род и број. Поновити са ученицима презентску и инфинитивну основу и објаснити творбу простих и сложених глаголских облика као и творбу пасива. Припремити примјере непромјенљивих врста ријечи и одредити врсту; значење и службу приједлога и прилога, врсте везника, значење и службу узвика и ријечца. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
---	--	--	---	---

Интеграција
1. Историја
Извори и литература:
<ul style="list-style-type: none">– Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;– Друга стручна и теоријска литература;– Правопис српскога језика, Матица српска, 2014. г.– Ж. Станојчић, Љ. Поповић, Граматика српског језика за гимназије и средње школе, било које издање.
Оцјењивање Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе српског језика. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Предвиђена писмена провјера (ТЕСТ) из области морфологије.

Струка (назив): Пољопривреда и прерада хране				
Занимање (назив): Агропроизвођач				
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК				
Опис (предмета): Општеобразовни предмет				
Модул (наслов): ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (18 часова) (Модул је обавезан за први разред)				
Датум:	јуни, 2021. г.	Шифра:	Редни број: 06	
године				
Сврха:				
Сврха овог модула је да се код ученика развије свијест о важности језика; да се ученици оспособе да у комуникацији примјењују ортоепска и ортографска правила и да развијају љубав према књижи и читању.				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Оперативно знање стечено у основној школи. Знања стечена у основној и средњој школи. Знања стечена у основној школи. У настави са ученицима оштећеног вида простор уредити на начин да њима буде познат. Уколико долази до измјене простора, ученике обавјестити о томе. Позиција и положај мјеста ученика у учионици потребно је организовати на начин да ученик има могућност да прати наставу, види таблу и чује наставника а све то у зависности од преосталих и функционалне употребе визуелних способности. Пожељно је да позиција мјеста ученика буде у близини табле и катедре наставника. Наставу концептуализовати на начин да буде у што већој мјери заснована на познатом искуству, конкретним примјерима и очигледним наставним средствима. У настави са ученицима оштећеног вида а који при томе могу да прате визуелне садржаје, пожељно је користити аудиовизуелна средства у циљу што бољег приближавања апстрактних појмова. То се односи на употребу дигиталне технологије и садржаја са интернета у којима су на адекватан начин приказани садржаји који се обрађују				
Циљеви				
<ul style="list-style-type: none"> – Развијање свијести о важности језика у свакодневном животу и раду – Развијање вјештина ортоепије и ортографије – Развијање свијести о значају правилног говора, читања и писања. 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Правоговор 2. Вјештине ортографије и ортоепије 				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1.Правоговор	-наведе значење и сврху фразеологизама (идиома) у свакодневној	- тумачи значење фразеологизама на конкретним примјерима; -препознаје позајмљенице;	-осмисли причу у којој ће употријебити понуђене	Тема 1. -Објаснити значење и улогу фразеологизама у српском језику. Навести разлику између

	<p>комуникацији; -познаје разлику између фразеологизама и пословица; -тумачи језичке недоумице и схвата „опасност“ погрешног тумачења (пароними, погрешна употреба приједлога, именица, замјеница); - познаје утицај страних ријечи у српском језику, нарочито турцизама;</p>		<p>фразеологизме; - тежњи да у свакодневној писаној и говорној комуникацији користи ријечи српског поријекла;</p>	<p>пословица и идиома. Спровести вјежбе у којима ћете понудити ријечи у којима се крију фразеологизми (нпр.; глава – ставити главу у торбу; зуби – показати зубе; воће – воли забрањено воће...; осмислити причу у којој ће у свакој реченици употријебити један од понуђених фразеологизама; - пронаћи најчешће језичке недоумице и презентовати ученицима; -навести примјере страних ријечи и израза који се најчешће користе у српском језику и пронаћи адекватне синонине српског поријекла. Спровести вјежбу проналажења, тумачења и одговарајуће синонимије оваквих ријечи. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).</p>
<p>2.Вјештине ортографије и ортоепије</p>	<p>-усваја ортоепске норме језика; -правилно акцентује ријечи, групе ријечи или реченице; - тежи ка течној говору, без замуцкивања и артикулисаних пауза које чине говор неразговјетним и тешким за слушање;</p>	<p>-тежи ка конкретном и концизном усменом или писменом изражавању;</p>	<p>-говори разговјетно, поштујући ортоепска правила књижевног језика; примјењује књижевнојезичку акцентуацију или упоређује свој акценат са књижевним и настоји да се с њим усклади; течно и разговјетно чита наглас књижевне и неумјетничке</p>	<p>Тема 2. Објаснити ученицима појам реторике и бесједности. Навести основне одлике бесједе и особине доброг говорника. Навести значај беседе кроз историју и најзначајније бесједнике. Приликом утврђивања одређених наставних јединица дати вјежбе усмене презентације при чему ученици развијају ортоепске и ортографске вјештине. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на</p>

			текстове; говори течно, без замуцкивања, поштапалица, превеликих пауза осмишљавајући реченицу унапријед у циљу богаћења рјечника, а прилагођавајући се приликама, ситуацији, саговорнику и теми; - схвата улогу читања у тумачењу књижевног дјела.	увећаном црном тиску или Брајевој писму).
	- пише јасно, поштујући граматичка и правописна правила; -описује бића, предмете, појаве, догађаје (тачно, вјерно и сажето); -влада техником проширивања и скраћивања приче (отклања сувишне ријечи и реченице у тежњи ка концизном а свеобухватном; проширује причу, користећи синониме и нове ријечи и изразе);	-примјењује правописна правила; богати рјечник;		Припремити теме за писмене задатке. Нарочиту пажњу посветити припреми за писмени састав. Обнављање правописних правила. Спровести вјежбе проширивања и скраћивања приче. Ученицима прилагодити наставне садржаје с обзиром на оштећење вида (на увећаном црном тиску или Брајевој писму).

Интеграција

1. Практична настава и стручни предмети

Литература и извори:

- Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Друга стручна и теоријска литература;
- Правопис српскога језика, Матица српска, 2014.
- Рјечник српскога језика
- Интернет, новине, часописи, књиге
- Књижевни текстови по избору наставника

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Правилником о

оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи и савременом методиком наставе српског језика. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула. Предвиђена су 2 писмена задатка.